Lab-7
PL/pgSQL Alias, Record/Cursor ve Trigger Tanımları.

Örnek – 1: geçen haftadan.

CREATE or REPLACE FUNCTION ornek1 (num1 NUMERIC, num2 NUMERIC)

```
RETURNS numeric AS $$
DECLARE
toplam NUMERIC;
BEGIN
   toplam :=num1+num2;
   RAISE NOTICE 'sayi1:%, sayi2:%', num1, num2;
   RETURN toplam;
END;
$$ LANGUAGE 'plpgsql';
```

Tek tırnak işaretini (') burada kullanırsak hata verir. Çünkü fonksiyon gövdesinde ' kullanılmış.

RAISE

■ Bilgilendirme ve hata mesajı yazdırmak için kullanılır.

RAISE mesaj_türü MESAJ;

Örnek:

RAISE NOTICE 'Bilgilendirme';

RAISE EXCEPTION 'Hata Mesajı';

RAISE NOTICE 'Salary here is %', sal_variable;

Mesaj Türleri:
DEBUG,
LOG,
INFO,
NOTICE,
WARNING,

EXCEPTION

PL/pgSQL Record -Tür tanımlama

- PL/pgSQL fonksiyonları, sadece tek bir değer döndürmek zorunda değildir. Karmaşık sonuçları veya bir tabloyu da döndürebiliriz.
- Bu tarz composit veri tiplerini döndürmek için RECORD tanımları kullanılmaktadır.

CREATE TYPE tür_ismi AS (isim1 tür1, isim2 tür2, ...);

Örnek:

CREATE TYPE urunler

AS (miktar1 INTEGER, miktar2 INTEGER);

Bu türde değişken tanımlaması şu şekildedir:

depo URUNLER;

Yardımcı örnek

• '123456789' ssn'i olan çalışanın ismini, çalıştığı departmanın ismini ve maaşını bulunuz.

SELECT fname, dname, salary

FROM employee e, department d

WHERE e.dno = d.dnumber

AND

e.ssn = '123456789';

Örnek – 2

SSN'i parametre olarak verilen çalışanın ismini, çalıştığı departmanın ismini ve maaşını ekrana yazdıran PL/pgSQL bloğunu yazın. Bir ssn vererek fonksiyonu çağırınız.

CREATE TYPE yeni tur **AS** (isim VARCHAR(15), dep isim VARCHAR(25), maas INTEGER);

```
CREATE or REPLACE FUNCTION ornek2 (eno employee.ssn%type)

RETURNS yeni_tur AS $$

DECLARE

bilgi yeni_tur;

BEGIN
```

```
SELECT fname, dname, salary INTO bilgi
FROM employee e, department d
WHERE e.dno = d.dnumber AND
e.ssn = eno;

RAISE NOTICE 'Calisan ismi: %, departmanin ismi: %, maasi: % TLdir. ',
bilgi.isim, bilgi.dep_isim, bilgi.maas;
```

RETURN bilgi;

END;
\$\$ LANGUAGE 'plpgsql';

SELECT ornek2('123456789');

DROP FUNCTION ornek2 (employee.ssn%type);

CURSOR

■ Eğer bir tablo döndürmek istiyorsak CURSOR tanımlayarak sonucu bunun üzerinden döndürebiliriz.

```
cursor_ismi CURSOR FOR sql_query;
```

Örnek:

```
curs_all CURSOR FOR SELECT * FROM employee;
```

Numarası verilen bir departmandaki çalışanların isimlerini bulan bir fonksiyon yazınız. Bir departman numarası vererek fonksiyonu çağırınız.

```
CREATE or REPLACE FUNCTION ornek3 (dnum NUMERIC)
RETURNS void AS $$
DECLARE
   yeni_cur CURSOR FOR SELECT fname, Iname
                                FROM
                                        employee
                                                                SELECT ornek3(6);
                                WHERE dno = dnum;
BEGIN
                                                                DROP FUNCTION ornek3(numeric);
   FOR satir IN yeni_cur LOOP
        RAISE INFO 'Employee name is % %', satir .fname, satir .lname;
   END LOOP;
END;
$$ LANGUAGE 'plpgsql';
```

\$\$ LANGUAGE 'plpgsql';

Departman numarası verilen bir departmandaki çalışanların toplam maaşını (SUM() fonksiyonundan yararlanmadan) bulan bir fonksiyon yazınız.

```
CREATE FUNCTION ornek4 (dnum NUMERIC)

RETURNS NUMERIC AS $$

DECLARE

toplam_maas NUMERIC;

curs CURSOR FOR SELECT salary FROM employee WHERE dno = dnum;
```

BEGIN

```
toplam_maas := 0;
FOR satir IN curs LOOP
     toplam_maas := toplam_maas + satir.salary;
END LOOP;
RETURN toplam_maas;
END;
```

SELECT ornek4(6);

DROP FUNCTION ornek4(numeric);

Örnek – 4 (OUT ile çözümü)

Departman numarası verilen bir departmandaki çalışanların toplam maaşını (SUM() fonksiyonundan yararlanmadan) bulan ve OUT değişkeni üzerinden geri döndüren bir fonksiyon yazınız.

```
(SELECT sum(salary) FROM employee WHERE dno = X;)
```

CREATE OR REPLACE FUNCTION dep_sum_salary(dnum numeric, OUT sum_sal numeric)

AS'

DECLARE

emp_cursor CURSOR FOR SELECT salary FROM employee WHERE dno = dnum;

BEGIN

```
sum_sal := 0;
FOR emp_record IN emp_cursor LOOP
     sum_sal := sum_sal + emp_record.salary;
END LOOP;
```

SELECT dep_sum_salary(6);

DROP FUNCTION dep_sum_salary(numeric);

END;

'LANGUAGE 'plpgsql';

Numarası verilen bir projede çalışanların maaşları verilen bir değere tam bölünebiliyorsa, o kişilerin ad, soyad ve maaş bilgilerini HAVING fonksiyonu kullanmadan listeleyen ve geri döndüren fonksiyonu yazınız.

```
CREATE TYPE calisan AS (isim varchar(15), sovisim varchar(15), maas integer);
CREATE OR REPLACE FUNCTION calisan listele(pnum project.pnumber%TYPE, bolen integer)
RETURNS calisan[] AS '
DECLARE
            emp cursor CURSOR FOR SELECT fname, lname, salary FROM employee, works on WHERE ssn = essn AND pno = pnum;
cal calisan[];
i integer;
BEGIN
 i := 1;
      FOR emp record IN emp cursor LOOP
             IF emp record.salary % bolen = 0 THEN
                           cal[i] = emp record;
                          i := i + 1;
             END IF:
  END LOOP; RETURN cal;
END;
'LANGUAGE 'plpgsql';
```

note: an array of n elements starts with array[1] and ends with array[n].

```
SELECT calisan_listele('61',16);
DROP FUNCTION calisan_listele(project.pnumber%TYPE, integer);
```

TRIGGERS (tetikleyiciler)

- 1. Fonksiyonlar gibi veri tabanına kaydedilirler.
- 2. VTYS tarafından trigger'ın şartları oluştuğunda otomatik olarak çağrılırlar.
- 3. Tablolar üzerinde değişiklik yapılmak istendiğinde çalışırlar.

INSERT, UPDATE, DELETE

CREATE TRIGGER trigger_isim

{ BEFORE | AFTER } { events }

ON tablo_adı

FOR EACH ROW EXECUTE PROCEDURE trigger_fonk_adi();

CREATE OR REPLACE FUNCTION trig_fonk()

RETURNS TRIGGER AS '

BEGIN

Statements;

[RETURN [NULL | OLD | NEW];]

END;

'LANGUAGE 'plpgsql';

Trigger fonksiyonları:

Parametre almazlar Trigger döndürürler. 1. Tablo ile trigger fonksiyonu bağlanır:

CREATE TRIGGER trig_isim

2. Trigger fonksiyonu yazılır.

CREATE or REPLACE FUNCTION trig_fonk_isim()

INSERT = Sadece **NEW** kullanılır.

UPDATE = **OLD** ve **NEW** kullanılır.

DELETE = Sadece **OLD** kullanılır.

Part	Description	Possible Values
Trigger timing	Trigger'ın harekete geçtiği an	Before / After
Trigger event	Trigger'ı tetikleyen DML	Insert / Update / Delete
Trigger type	Trigger body'nin çalışma sayısı	Statement / Row

Trigger tipi, trigger fonksiyonunun, bir SQL sorgusu için sadece bir kez mi, yoksa trigger olayından etkilenen her bir satır için mi çalışacağını belirler. Varsayılanı "FOR EACH STATEMENT"tır.

NEW: Tetikleyici prosedürün/fonksiyonun body bloğunda kullanılır. Row-level tetikleyiciler için insert/update olaylarında yeni eklenen satırın değerini tutan record yapısındaki değişkendir. Statement-level tetikleyicilerde ve Delete işlemlerinde NEW değişkeni NULL'dır.

OLD: Tetikleyici prosedürün/fonksiyonun body bloğunda kullanılır. Row-level tetikleyiciler için update/delete olaylarında, değişen/silinen eski satırın değerini tutan record yapısındaki değişkendir. Statement-level tetikleyicilerde ve Insert işlemlerinde OLD değişkeni NULL'dır.

Trigger düşürülmesi: DROP TRIGGER trigger_fonk_adi ON tablo_adı [CASCADE | RESTRICT]

CASCADE: Tetikleyiciye bağlı olan nesneleri de otomatik olarak düşürür.

RESTRICT: Eğer tetikleyiciye bağlı nesneler varsa tetikleyici düşürülmez. Varsayılanı budur.

■ Sadece tatil günleri dışında ve mesai saatleri içinde employee tablosuna insert yapılmasına izin veren trigger'ı yazınız.

CREATE TRIGGER t_ornek6

BEFORE INSERT

ON employee

FOR EACH ROW EXECUTE PROCEDURE trig_fonk_ornek6();

```
CREATE FUNCTION trig_fonk_ornek6()
RETURNS TRIGGER AS $$
BEGIN
   IF ( to_char(now(), 'DY') in ('SAT', 'SUN') OR to_char(now(), 'HH24') not between '08' and '18') THEN
        RAISE EXCEPTION 'Sadece mesai günlerinde ve mesai saatlerinde insert yapabilirsiniz.';
        RETURN null;
   ELSE
        RETURN new;
   END IF;
END;
$$ LANGUAGE 'plpgsql';
```

Tetiklenmesi:

INSERT INTO employee VALUES('Vlademir', 'S', 'Putin', '666666666', '1952-10-07', '8975 Rusya', 'M', '125000', '333445555', '5');

Düşürülmesi:

Önce:

DROP TRIGGER t_ornek6 on employee;

Sonra:

DROP FUNCTION trig_fonk_ornek6();

- Departman tablosunda dnumber kolonundaki değer değişince employee tablosunda da dno'nun aynı şekilde değişmesini sağlayan trigger'ı yazınız. (Öncelikle departman tablosundaki yabancı anahtar olma kısıtlarını kaldırmalıyız. Department tablosundaki 'dnumber' sütununa referans veren 3 tablo bulunmaktadır:)
- > ALTER TABLE project DROP CONSTRAINT project_dnum_fkey;
- > ALTER TABLE dept_locations DROP CONSTRAINT dept_locations_dnumber_fkey;
- ➤ ALTER TABLE employee DROP CONSTRAINT foreign_key_const;

CREATE TRIGGER t_ornek7

AFTER UPDATE

ON department

FOR EACH ROW EXECUTE PROCEDURE trig_fonk_ornek7();

```
CREATE FUNCTION trig_fonk_ornek7()
RETURNS TRIGGER AS $$
BEGIN
```

```
UPDATE employee
SET dno = new.dnumber
WHERE dno = old.dnumber;

RETURN new;
END;
$$ LANGUAGE 'plpgsql';
```

Tetiklenmesi:

UPDATE department
SET dnumber = 2
WHERE dnumber = 5;

■ Maaş inişine ve %10'dan fazla maaş artışına izin vermeyen trigger'ı yazınız.

CREATE TRIGGER t_ornek8

BEFORE UPDATE

ON employee

FOR EACH ROW EXECUTE PROCEDURE trig_fonk_ornek8();

```
CREATE FUNCTION trig_fonk_ornek8()
RETURNS TRIGGER AS $$
BEGIN
      old.salary > new.salary OR new.salary>1.1*old.salary) THEN
       RAISE EXCEPTION 'Maasi dusuremezsiniz ve %%10dan fazla zam yapamazsınız.';
       RETURN old;
   ELSE
       RETURN new;
   END IF;
END;
$$ LANGUAGE 'plpgsql';
```

Tetiklenmesi:

UPDATE employee **SET** salary = salary*1.12;

Düşürülmesi:

Önce:

DROP TRIGGER t_ornek8 **ON** employee;

Sonra:

DROP FUNCTION trig_fonk_ornek8();

■ Departman tablonuza salary ile aynı tipte total_salary kolonu ekleyin. Employee tablosunda maaş sütununda değişiklik olduğunda department tablosundaki total_salary kolonunda gerekli güncellemeyi yapacak trigger'ı yazınız.

ALTER TABLE department **ADD COLUMN** total_salary **INTEGER** default 0;

UPDATE department

SET total_salary = (SELECT SUM(salary) FROM employee WHERE dno = dnumber);

SORU: Yazılacak triggerda insert? update? delete? hangisi veya hangileri olmalı?

CREATE TRIGGER t_ornek9

AFTER INSERT or UPDATE or DELETE

ON employee

FOR EACH ROW EXECUTE PROCEDURE trig_fonk_ornek9();

```
CREATE FUNCTION trig_fonk_ornek9()
RETURNS TRIGGER AS $$
BEGIN
   IF (TG_OP = 'DELETE') THEN
        update department
                 total_salary=total_salary-old.salary
        set
                 dnumber=old.dno;
        where
   ELSIF (TG_OP = 'UPDATE') THEN
                 department
        update
                 total_salary=total_salary-old.salary+new.salary
        set
                 dnumber=old.dno;
        where
   ELSE
        update
                 department
                 total_salary=total_salary+new.salary
        set
                 dnumber=new.dno;
        where
   END IF;
   RETURN new;
END;
$$ LANGUAGE 'plpgsql';
```

Tetiklenmesi 1:

INSERT INTO employee **VALUES**('Vlademir', 'S', 'Putin', '666666667', '1952-10-07', '8975 Rusya', 'M', '100000000', '333445555', '1');

Tetiklenmesi 2:

UPDATE employee **SET** salary = salary*1.07 **WHERE** dno = 1;

Tetiklenmesi 3:

DELETE FROM employee **WHERE** ssn = '1111111103';

SON